

Sygn. akt III AUa 1428/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bożena Grubba
Sędziowie:	SSA Lucyna Ramlo SSO del. Alicja Podlewska (spr.)
Protokolant:	stażysta Sylwia Gruba

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2014 r. w Gdańsku

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 maja 2013 r., sygn. akt IV U 200/13

zmienia zaskarżony wyrok i przyznaje ubezpieczonemu J. S. prawo do emerytury poczynając od dnia 01 stycznia 2013 roku.

Sygn. akt III AUa 1428/13

UZASADNIENIE

J. S. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 stycznia 2013 roku odmawiającej mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 1440), wobec niewykazania 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych na dzień 01 stycznia 1999r. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że w latach 1974-1994 pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2013r. Sąd Okręgowy we Włocławku – IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy J. S. prawo do emerytury od 11 grudnia 2012r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne. J. S. urodził się (...). Z dniem 3 kwietnia 1974 roku odwołujący podjął zatrudnienie w Wojewódzkim Zakładzie (...) w B. Oddział W. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Po przejściu ówczesnego zakładu pracy przez Spółdzielnię (...) we W. z dniem 1 lipca 1977 roku J. S. został przeniesiony do Oddziału w R., który dysponował pojazdami ciężarowymi w ilości około 150. Wnioskodawca początkowo jeździł S. 25, następnie S. 29 ostatecznie S. 200, wykonując prace zlecone przez firmy zewnętrzne. W okresie zatrudnienia J. S. przewoził węgiel, papier, mleko i cukier. Każdy kierowca miał przypisane własny samochód ciężarowy, w sytuacji zaś awarii auta wymagającej zjazdu do warsztatu kierowca otrzymywał samochód zastępczy i kontynuował pracę. Na mocy umowy z dnia 1 czerwca 1978 r. wnioskodawcy zostały powierzone czynności dodatkowe związane z konwojowaniem ładunku na pojazdach o ładowności 6,6 tony. Na mocy porozumienia między zakładami wnioskodawca pracował w Spółdzielni do dnia 24 marca 1987 roku. J. S. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony był zatrudniany przez Spółdzielnię (...) we W. odział R. również w okresach od 6 lipca 1987 r. do 31 października 1989 r., od 1 listopada 1989 r. do 31 stycznia 1990 r., od 1 lutego 1990 r. do 31 maja 1994 r. Pracę kierowcy samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 tony wnioskodawca świadczył również będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) J. L. od dnia 1 czerwca 1994 roku do dnia 19 lipca 2005 roku. Od dnia 20 lipca 2005 roku J. S. pozostaje w zatrudnieniu. W dniu 11 grudnia 2012 roku J. S. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o emeryturę. Po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 14 stycznia 2013 roku odmówił J. S. prawa do emerytury. Motywując zasadność zaskarżonej decyzji organ rentowy podniósł, że wnioskodawca na dzień 01.01.1999 r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 4 lata i 7 miesięcy w warunkach szczególnych podług wymaganych 15 lat.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca jednoznacznie wykazał, iż w ramach swojego zatrudnienia przez okres ponad 15-stu lat pracował w szczególnych warunkach. Niniejszą okoliczność Sąd I Instancji wywiódł z zeznań wnioskodawcy i powołanych powyżej świadków oraz dokumentów zgromadzonych w jego aktach osobowych, z których wynika, że w okresach od 03.04.1974 r. do 24.03.1987 r. również od 06.07.1987 r. do 31.10.1989 r., od 01.11.1989 r. do 31.01.1990 r., od 01.02.1990 r. do 31.05.1994 r. nieprzerwanie pracował w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Niniejsze stanowisko zostało uznane za stanowisko, na którym wykonywana jest praca w warunkach szczególnych na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze Wykaz A, Dział VIII, poz. 2 oraz Uchwały Nr (...) Zarządu Centralnego Związku (...) z dnia 30 czerwca 1983 r., w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy Wykaz A, Dział VIII poz. 2 pkt. 1. Sąd Okręgowy podkreślił, że co prawda zgromadzone w aktach osobowych dokumenty oraz słuchani świadkowie zeznawali na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni od 03.04.1974 r. do 24.03.1987 r., to w ocenie Sądu bazując na załączonych w aktach organu rentowego świadectwach pracy nie było podstaw by odmówić wnioskodawcy zaliczenia do okresu pracy w warunkach szczególnych również jego zatrudnienia w Spółdzielni na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresach od 06.07.1987 r. do 31.10.1989 r., od 01.11.1989 r. do 31.01.1990 r., od 01.02.1990 r. do 31.05.1994 r. Jedynie na marginesie Sąd Okręgowy zważył, że nawet gdyby hipotetycznie nie uwzględnić wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych wskazanych trzech czasookresów to J. S. i tak legitymuje się wymaganym stażem pracy warunkach szczególnych zliczając okres pracy w Spółdzielni od 03.04.1974 r. do 24.03.1987 r. oraz uwzględniony przez organ rentowy okres od 01.06.1994 r. do 31.12.1998 r. Reasumując poczynione rozważania Sąd Okręgowy uznał, iż J. S. przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury albowiem spełnia on warunki jej uzyskania ustanowione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ukończył on bowiem 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, w tym ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych. W związku z powyższym Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. S. prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych od dnia 11 grudnia 2012 roku tj. od dnia, w odwołujący się złożył wniosek o emeryturę.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w części dotyczącej daty przyznania świadczenia i zarzucając mu: naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 ust 2 w związku z art. 100 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyjęcie, iż wnioskodawca w dniu 11.12.2012r. spełnia wszystkie warunki do przyznania emerytury na podstawie art. 184 w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2012r. Wskazując na powyższe podstawy organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w części dotyczącej przyznania prawa do emerytury w okresie od 11.12.2012r. do 31.12.2012r. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że do dnia 31.12.2012r. jednym z warunków niezbędnych do nabycia prawa do emerytury była konieczność rozwiązania stosunku pracy. Wnioskodawca w tym czasie pozostawał w stosunku pracy. Natomiast przepisy prawa pozwalające na kontynuację zatrudnienia pomimo ubiegania się o emeryturę w warunkach szczególnych, uległy zmianie dopiero od 1.01.2013 r., wobec czego emerytura dla wnioskodawcy mogłaby zostać przyznana ewentualnie od tej daty. Sąd w uzasadnieniu wyroku wskazał, że data przyznania świadczenia została błędnie określona. W myśl art. 100 wyżej cytowanej ustawy prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa z zastrzeżeniem ust. 3.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się zasadna.

Na wstępie wskazać należy, że stosownie do treści art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, a zatem na tym etapie postępowania sporna pozostała wyłącznie data od jakiej przyznać należało ubezpieczonemu prawo do emerytury.

Przypomnieć można, iż ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania wnioskowego świadczenia, tj. prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /dalej: ustawa emerytalna/. Wskazany przepis wraz z art. 32 ustawy emerytalnej oraz przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze /dalej rozporządzenie/, określają dla mężczyzn następujące przesłanki prawa do wcześniejszej emerytury: ukończony 60 rok życia, 25 letni ogólny staż ubezpieczeniowy, 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed 1 stycznia 1999 r., nieprzystąpienie do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Z dniem 1 stycznia 2013r., przepis art. 184 ust. 2 został zmieniony przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. (Dz.U.2012.637) w ten sposób, że rozwiązanie stosunku pracy przestało być warunkiem nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Podkreślenia wymaga, iż prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa /art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej/. Jak przyznał Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jego uwadze umknęło, że wnioskodawca w dacie 11 grudnia 2012r. pozostawał w zatrudnieniu, zaś nowelizacja przepisu art. 184 ust 2 ustawy emerytalnej, wskutek której „odpadł” warunek rozwiązania przez ubezpieczonego stosunku pracy dla nabycia uprawnień emerytalnych, weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013r.

W konsekwencji za zasadny należało uznać, zgłoszony w apelacji, zarzut naruszenia prawa materialnego - art. 184 ust 2 w związku art. 100 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i tym samym, z uwagi na fakt pozostawania ubezpieczonego w zatrudnieniu do daty wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji przepisu art. 184 ust 2, konieczna była zmiana zaskarżonego wyroku poprzez zmianę daty przyznania emerytury ubezpieczonemu od dnia 01 stycznia 2013r.

Mając na uwadze powyższe, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.

SSO del. A.Podlewska SSA B.Grubba SSA L.Ramlo